

Ο «αστερισμός του Αποστόλου Ανδρέα» (Ταύρος) (Κωνσταντίνος Δ. Μαυρομμάτης, Μαθηματικός - Πρόεδρος Εταιρίας Αστρονομίας & Διαστήματος)

/ [Πεμπτούσια· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](http://www.pemptousia.gr)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=170668>]

Απόστολος Ανδρέας / Ταύρος

Ο Απόστολος Ανδρέας, που αντικαθιστά τον αστερισμό του Ταύρου, ήταν ένας από τους 12 μαθητές του Χριστού, και μάλιστα ο πρώτος που κλήθηκε από Αυτόν. Ήταν γιος του Ιωνά, νεώτερος αδερφός του Πέτρου και καταγόταν από την κωμόπολη της Βηθσαϊδά. Και τα δύο αδέλφια ασχολούνταν με την αλιεία. Δεν ήταν ξένοι προς την γνώση του Μωσαϊκού Νόμου και των Προφητών. Ο ζήλος τους, η φιλομάθεια και η προσδοκία του Μεσσία έφεραν αρχικά τα δύο αδέλφια κοντά στον Ιωάννη τον Βαπτιστή, του οποίου έγιναν μαθητές. Μετά την επιστροφή του Ιησού από την έρημο, ο Ανδρέας μαζί με τον γιο του Ζεβεδαίου Ιωάννη, ύστερα από υπόδειξη του Προδρόμου, πήγαν και συνάντησαν τον Ιησού και έμειναν κοντά του ολόκληρη μέρα. Έτσι πείστηκαν ότι ήταν πράγματι ο αναμενόμενος Μεσσίας. Περιχαρής ο Ανδρέας έτρεξε στον αδερφό του Πέτρο και του ανήγγειλε το ευχάριστο νέο, λέγοντας «ευρήκαμεν τον Μεσσίαν» (Ιωάν. π 1, 42) και τον έφερε να δει κι αυτός προσωπικά τον Ιησού. Εξάλλου, κατά τον ευαγγελιστή Ματθαίο, όταν ο Ιησούς θέλησε να καταρτίσει τον όμιλο των δώδεκα μαθητών και Αποστόλων του, η πρώτη πρόσκληση έγινε στην ακροθαλασσιά της Γαλιλαίας προς τους αδελφούς Ανδρέα και Πέτρο με τα εξής λόγια: «Δεύτε οπίσω μου και ποιήσω υμάς αλιείς ανθρώπων» (Ματθ. δ 19).

Για τον λόγο αυτό, αλλά και διότι ο Ανδρέας πρώτος σε σχέση με τον Πέτρο συνάντησε τον Ιησού, η Εκκλησία έδωσε στον Ανδρέα την προσωνυμία Πρωτόκλητος. Ο Ανδρέας μετά την επιφοίτηση του Αγίου Πνεύματος και την διασπορά των Αποστόλων κήρυξε το Ευαγγέλιο στην Βιθυνία, τον Εύξεινο Πόντο, την Θράκη, την Μακεδονία, την Ήπειρο και την Αχαΐα. Υπήρξε ιδρυτής της εκκλησίας του Βυζαντίου, που έγινε η Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία της Κωνσταντινουπόλεως. Άξιος του ελληνικού ονόματός του και σε βαθύ γήρας, σε ηλικία ογδόντα χρονών, υπέμεινε ανδρειότατα μαρτυρικό θάνατο στην Πάτρα, της οποίας είναι πολιούχος και προστάτης. Κατά την παράδοση, ο Ανδρέας σταυρώθηκε σε σταυρό σχήματος Χ, και μάλιστα ανάποδα, δηλαδή με το κεφάλι προς τα κάτω. Εντυπωσιακή απεικόνιση «του μαρτυρίου του αγίου Ανδρέου εν Πάτραις» έχει φιλοτεχνήσει ο δόκιμος ζωγράφος Φώτιος Κόντογλου.

Η μνήμη του εορτάζεται στις 30 Νοεμβρίου.

Ο Ταύρος, που αντικαταστάθηκε από τον Απόστολο Ανδρέα, είναι ένας από τους ωραιότερους αστερισμούς του ουρανού και αναγνωρίζεται εύκολα από έναν πολύ λαμπρό αστέρα του, τον Λαμπαδία, καθώς και από δύο πολύ γνωστά σμήνη αστέρων του, τις Πλειάδες (Πούλια) και τις Υάδες. Μεσουρανεί το βράδυ κοντά στα μεσάνυχτα τον Δεκέμβριο.

Από την ελληνική αρχαιότητα το κύριο όνομα του αστερισμού αυτού ήταν Ταύρος. Λεγόταν όμως και Τομή η Προτομή, επειδή συνήθως εικονίζεται μόνο το μπροστινό μέρος του σώματός του, ακόμη δε είχε τα ονόματα: Φορέας, Απαγωγέας της Ευρώπης, Αγήνορας, Τμήμα Ταύρου κ.λπ. Ακόμη πιο παλιά οι Ακκάδες, που έζησαν στην Μεσοποταμία το 2300 π.Χ. περίπου, τον ονόμαζαν Ταύρο του Φωτός η Ουράνιο Ταύρο.

Κατά την ελληνική Μυθολογία, ο αστερισμός παριστάνει την μορφή του ταύρου, την οποία έλαβε ο Δίας για να απαγάγει την Ευρώπη, την κόρη του Αγήνορα, βασιλιά της Φοινίκης.

Σύμφωνα με τον σχετικό μύθο, η Ευρώπη έπαιζε με τις υπηρέτριές της στην ακρογιαλιά και προσπαθούσε να ανεβεί στην πλάτη ενός ωραίου άσπρου ταύρου, που έβοσκε στο λιβάδι. Τότε ο ταύρος, τη μορφή του οποίου πήρε ο Δίας, όρμησε

διανύει από 14 Μαΐου μέχρι 21 Ιουνίου, δηλ. τον διατρέχει μέσα σε 38 ημέρες, διότι έχει μεγάλη έκταση κατά πλάτος. Ο λαμπρότερος αστέρας του, ο Λαμπαδίας η Αλντεμπαράν, είναι κόκκινος γίγαντας αστέρας, τριπλάσιος σε λαμπρότητα από τον πολικό αστέρα και έχει πρώτο φαινόμενο μέγεθος.

Στην περιοχή του αστερισμού είναι δύο πολύ σπουδαία σμήνη αστερών: Οι Πλειάδες και οι Υάδες. Οι Πλειάδες, που από τον λαό ονομάζονται Πούλια, αποτελούνται από 7 αστέρια, που φαίνονται με γυμνό μάτι, ενώ στην πραγματικότητα πρόκειται για περίπου 3.000 αστέρια. Πολλοί λαϊκοί στίχοι είναι αφιερωμένοι στην Πούλια, όπως «Απ' όλα τ' άστρα τ' ουρανού, η Πούλια είν' το κεφάλι» η «Όντας η Πούλια βασιλεύει, ο καλός ο ζευγολάτης αποσπέρνει κι ούτε τσοπάνος στα βουνά ούτε ζευγάς στον κάμπο».

Οι Υάδες είναι και αυτό ανοιχτό σμήνος αστερών, ορατό με γυμνό μάτι. Σύμφωνα με την Ελληνική Μυθολογία, οι Υάδες είναι αδελφές των Πλειάδων και είχαν γονείς τον Άτλαντα και την Πλειόνη. Αποτελούσαν δε μαζί τις 14 Ατλαντίδες (κόρες του Άτλαντα).

Στην περιοχή του αστερισμού υπάρχει ακόμη ένα ωραίο νεφέλωμα, που ονομάζεται «Καρκίνος», λόγω του σχήματός του, που προήλθε από έναν καινοφανή (σουπερνόβα), ο οποίος εξερράγη το 1054 μ.Χ.

Παρατήρηση: Το παρόν άρθρο περιλαμβάνει αποσπάσματα από το βιβλίο "Η ουρανογραφία των Αγίων" του Κ. Δ. Μαυρομμάτη (Βόλος 2005) και δημοσιεύθηκε στο τεύχος Νο 24 του περιοδικού ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ (Αυγ.-Νοε. 2007)